

Tabela 1. **Poziomy biegłości językowej: skala ogólna** (Common Reference Levels: global scale)

Poziom biegłości	C2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie może z łatwością zrozumieć praktycznie wszystko, co usłyszy lub przeczyta. Potrafi streszczać informacje pochodzące z różnych źródeł, pisanych lub mówionych, w spójny sposób odtwarzając zawarte w nich tezy i wyjaśnienia. Potrafi wyrażać swoje myśli płynnie, spontanicznie i precyzyjnie, subtelnie różnicując odcienie znaczeniowe nawet w bardziej złożonych wypowiedziach.
	C1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie szeroki zakres trudnych, dłuższych tekstów, dostrzegając także znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio. Potrafi się wypowiadać płynnie, spontanicznie, bez większego trudu odnajdując właściwe sformułowania. Skutecznie i swobodnie potrafi posługiwać się językiem w kontaktach towarzyskich i społecznych, edukacyjnych bądź zawodowych. Potrafi formułować jasne, dobrze zbudowane, szczegółowe, dotyczące złożonych problemów wypowiedzi ustne lub pisemne, sprawnie i właściwie posługując się regułami organizacji wypowiedzi, łącznikami, wskaźnikami zespolenia tekstu.
Poziom samodzielności	B2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne z zakresu jej specjalności. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u którejkolwiek ze stron. Potrafi – w szerokim zakresie tematów – formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.
	B1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć w czasie podróży w regionie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi ustne lub pisemne na tematy, które są jej znane bądź ją interesują. Potrafi opisywać doświadczenia, zdarzenia, nadzieje, marzenia i zamierzenia, krótko uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany.
Poziom podstawowy	A2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia w zakresie tematów związanych z życiem codziennym (są to np.: bardzo podstawowe informacje dotyczące osoby rozmówcy i jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy). Potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
	A1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie i potrafi stosować potoczne wyrażenia i bardzo proste wypowiedzi dotyczące konkretnych potrzeb życia codziennego. Potrafi formułować pytania z zakresu życia prywatnego, dotyczące np.: miejsca, w którym mieszka, ludzi, których zna i rzeczy, które posiada oraz odpowiadać na tego typu pytania. Potrafi przedstawiać siebie i innych. Potrafi prowadzić prostą rozmowę pod warunkiem, że rozmówca mówi wolno, zrozumiale i jest gotowy do pomocy.

Tabela 2. **Poziomy biegłości językowej: samoocena** (Common Reference Levels: self assessment grid)

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
R O Z U M I E N I E	Słuchanie	Potrafię zrozumieć znane mi słowa i bardzo podstawowe wyrażenia dotyczące mnie osobiście, mojej rodziny i bezpośredniego otoczenia, gdy tempo wypowiedzi jest wolne a wymowa wyraźna.	Potrafię zrozumieć wyrażenia i najczęściej używane słowa, związane ze sprawami dla mnie ważnymi (np. podstawowe informacje, dotyczące mnie i mojej rodziny, zakupów, miejsca i regionu zamieszkania, zatrudnienia). Potrafię zrozumieć główny sens zawarty w krótkich, prostych komunikatach i ogłoszeniach.	Potrafię zrozumieć główne myśli zawarte w jasnej, sformułowanej w standardowej odmianie języka wypowiedzi na znane mi tematy, typowe dla domu, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafię zrozumieć główne wątki wielu programów radiowych i telewizyjnych, traktujących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących mnie prywatnie lub zawodowo – wtedy, kiedy te informacje są podawane stosunkowo wolno i wyraźnie.	Potrafię zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz nadążać za skomplikowanymi nawet wywodami – pod warunkiem, że temat jest mi w miarę znany. Rozumiem większość wiadomości telewizyjnych i programów o sprawach bieżących. Rozumiem większość filmów w standardowej odmianie języka.	Rozumiem dłuższe wypowiedzi, nawet jeśli nie są one jasno skonstruowane i kiedy związki logiczne są w nich jedynie implikowane, a nie wyrażone bezpośrednio. Bez większych trudności rozumiem programy telewizyjne i filmy.	Nie mam żadnych trudności ze zrozumieniem jakiegokolwiek wypowiedzi mówionej – słuchanej „na żywo” czy odbieranej za pośrednictwem mediów – nawet przy szybkim tempie mówienia rodzimego użytkownika języka, pod warunkiem jednak, iż mam trochę czasu, by przyzwyczaić się do nowego akcentu.
	Czytanie	Rozumiem znane nazwy, słowa i bardzo proste zdania, np.: na tablicach informacyjnych i plakatach lub w katalogach.	Potrafię czytać bardzo krótkie, proste teksty. Potrafię znaleźć konkretne, przewidywalne informacje w prostych tekstach dotyczących życia codziennego, takich jak ogłoszenia, reklamy, prospekty, karty dań, rozkłady jazdy. Rozumiem krótkie, proste listy prywatne.	Rozumiem teksty składające się głównie ze słów najczęściej występujących, dotyczących życia codziennego lub zawodowego. Rozumiem opisy wydarzeń, uczuć i pragnień zawarte w prywatnej korespondencji.	Czytam ze zrozumieniem artykuły i reportaże dotyczące problemów współczesnego świata, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy. Rozumiem współczesną prozę literacką.	Rozumiem długie i złożone teksty informacyjne i literackie, dostrzegając i doceniając ich różnicowanie pod względem stylu. Rozumiem artykuły specjalistyczne i dłuższe instrukcje techniczne, nawet te niezwiązane z moją dziedziną.	Rozumiem z łatwością praktycznie wszystkie formy języka pisanego, włączając w to abstrakcyjne lub językowo skomplikowane teksty, takie jak podręczniki, artykuły specjalistyczne i dzieła literackie.
M Ó W I E N I E	Interakcja	Potrafię brać udział w rozmowie pod warunkiem, że rozmówca jest gotów powtarzać lub inaczej formułować swoje myśli, mówiąc wolniej oraz pomagając mi ująć w słowa to, co usiłuję powiedzieć. Potrafię formułować proste pytania dotyczące najlepiej mi znanych tematów lub najpotrzebniejszych spraw – i odpowiadać na tego typu pytania.	Potrafię brać udział w zwykłej, typowej rozmowie wymagającej prostej i bezpośredniej wymiany informacji na znane mi tematy. Potrafię sobie radzić w bardzo krótkich rozmowach towarzyskich, nawet jeśli nie rozumiem wystarczająco dużo, by samemu podtrzymać rozmowę.	Potrafię sobie radzić w większości sytuacji, w których można się znaleźć w czasie podróży po kraju lub regionie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafię – bez poprzedniego przygotowania – włączać się do rozmów na znane mi tematy prywatne lub dotyczące życia codziennego (np.: rodziny, zainteresowań, pracy, podróżowania, wydarzeń bieżących).	Potrafię się porozumiewać na tyle płynnie i spontanicznie, że mogę prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka. Potrafię brać czynny udział w dyskusjach na znane mi tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	Potrafię się wypowiadać płynnie i spontanicznie, bez zbyt widocznego namyślenia się w celu znalezienia właściwych sformułowań. Potrafię skutecznie porozumiewać się w kontaktach towarzyskich i sprawach zawodowych. Potrafię precyzyjnie formułować swoje myśli i poglądy, zręcznie nawiązując do wypowiedzi rozmówców.	Potrafię bez żadnego wysiłku brać udział w każdej rozmowie czy dyskusji. Dobrze znam i odpowiednio stosuję wyrażenia idiomatyczne i potoczne. Wyrażam się płynnie, subtelnie różnicując odcienie znaczeń. Jeśli nawet miewam pewne problemy z wyrażeniem czegoś, potrafię tak przeformułować swoje wypowiedzi, że rozmówcy są właściwie nieświadomi moich braków.

M O W I E N I E	Produkcja	Potrafię używać prostych wyrażen i zdań, aby opisać miejsce, gdzie mieszkam oraz ludzi, których znam.	Potrafię posłużyć się ciągiem wyrażen i zdań, by w prosty sposób opisać swoją rodzinę, innych ludzi, warunki życia, swoje wykształcenie, swoją obecną i poprzednią pracę.	Potrafię łączyć wyrażenia w prosty sposób, by opisywać przeżycia i zdarzenia, a także swoje marzenia, nadzieje i ambicje. Potrafię krótko uzasadniać i objaśniać własne poglądy i plany. Potrafię relacjonować wydarzenia i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia.	Potrafię formułować przejrzyste, rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które mnie interesują. Potrafię wyjaśnić swój punkt widzenia w danej kwestii oraz podać argumenty za i przeciw względem możliwych rozwiązań.	Potrafię formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi dotyczące skomplikowanych zagadnień, rozwijając w nich wybrane podtematy lub poszczególne kwestie i kończyć je odpowiednią konkluzją.	Potrafię przedstawić płynny, klarowny wywód lub opis sformułowany w stylu właściwym dla danego kontekstu, w sposób logiczny i skuteczny, ułatwiający odbiorcy odnotowanie i zapamiętanie najważniejszych kwestii.
	Pisane	Potrafię napisać krótki, prosty tekst na widokówce, np.: z pozdrowieniami z wakacji. Potrafię wypełniać formularze (np.: w hotelu) z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo.	Potrafię pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb. Potrafię napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład dziękując komuś za coś.	Potrafię pisać proste teksty na znane mi lub związane z moimi zainteresowaniami tematy. Potrafię pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia.	Potrafię pisać zrozumiałe, szczegółowe teksty na dowolne tematy związane z moimi zainteresowaniami. Potrafię napisać rozprawkę lub opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw. Potrafię pisać listy, podkreślając znaczenie, jakie mają dla mnie dane wydarzenia i przeżycia.	Potrafię się wypowiadać w zrozumiałych i dobrze zbudowanych tekstach, dość szeroko przedstawiając swój punkt widzenia. Potrafię pisać o złożonych zagadnieniach w prywatnym liście, w rozprawce czy opracowaniu, podkreślając kwestie, które uważam za najistotniejsze. Potrafię dostosować styl tekstu do potencjalnego czytelnika.	Potrafię pisać płynne, zrozumiałe teksty, stosując odpowiedni w danym przypadku styl. Potrafię pisać o złożonych zagadnieniach w listach, opracowaniach lub artykułach, prezentując poruszane problemy logicznie i skutecznie, tak by ułatwić odbiorcy zrozumienie i zapamiętanie najważniejszych kwestii. Potrafię pisać streszczenia i recenzje prac specjalistycznych i utworów literackich.

Tabela 3. **Poziomy biegłości językowej: jakość wypowiedzi ustnych** (Common Reference Levels: qualitative aspects of spoken language use)

	ZAKRES	POPRAWNOŚĆ	PŁYNNOŚĆ	INTERAKCJA	SPÓJNOŚĆ
C2	Uczący się wykazuje elastyczność w formułowaniu myśli w różnych formach językowych, precyzyjnie wyrażając odcienie znaczeń, by coś podkreślić, rozróżnić i by uniknąć dwuznaczności. Posiada też dobrą znajomość wyrażań idiomatycznych i potocznych.	Uczący się utrzymuje stałą poprawność gramatyczną złożonych wypowiedzi, nawet przy koncentrowaniu uwagi na czymś innym (np.: przy planowaniu i monitorowaniu reakcji innych).	Uczący się potrafi formułować obszernie wypowiedzi spontanicznie, z naturalną płynnością, zgrabnie je przeformułowywując przy pojawiających się problemach językowych, tak że rozmówca ich w ogóle nie zauważa.	Uczący się prowadzi rozmowę bez wysiłku, z łatwością przyjmując odpowiednią intonację i wykorzystując wskazówki niewerbalne. Umie włączać się do rozmowy w naturalnej kolejności zabierania głosu, komentując, wypowiadając się aluzyjnie itp.	Uczący się potrafi stworzyć spójną, zwartą wypowiedź, w pełni wykorzystując różne możliwości struktury wypowiedzi oraz szeroki zakres spójników i innych wskaźników zespolenia.
C1	Dysponuje szerokim zakresem środków językowych, pozwalających na odpowiedni dobór wyrażań w celu jasnego i ujętego we właściwym stylu prezentowania swojego zdania w szerokim zakresie tematów ogólnych, akademickich, zawodowych lub dotyczących spędzania czasu wolnego, bez konieczności ograniczania swobody wypowiedzi.	Utrzymuje wysoki poziom poprawności gramatycznej; błędy są rzadkie i trudne do uchwycenia, zazwyczaj od razu poprawiane.	Potrafi się wypowiadać płynnie i spontanicznie, prawie bez wysiłku. Naturalny, płynny tok jego wypowiedzi mogą zakłócić wyłącznie tematy trudne koncepcyjnie.	Potrafi sprawnie dobierać właściwe wyrażenia ze swojego zasobu środków językowych, aby zabrać głos i utrzymać się przy nim w celu wygłoszenia własnych uwag i umiejętnie się odnieść do wypowiedzi innych osób.	Potrafi sformułować jasną, płynną, dobrze skonstruowaną wypowiedź, wykazując opanowanie stosowanych struktur, spójników i wskaźników zespolenia.
B2+					
B2	Dysponuje wystarczającym zakresem środków językowych, by formułować przejrzyste opisy lub wyrażać swoje zdanie na większość tematów ogólnych, bez zbyt rażącego szukania odpowiednich słów i przy wykorzystaniu niektórych złożonych struktur zdaniowych.	Wykazuje dość wysoki stopień poprawności gramatycznej. Nie robi błędów powodujących niezrozumienie i potrafi poprawić większość swoich błędów.	Potrafi tworzyć dłuższe wypowiedzi w dość równym tempie – mimo że może się wahać szukając odpowiednich struktur i wyrażań, co powoduje zauważalne długie pauzy.	Potrafi inicjować rozmowy, zabierać głos w stosownej chwili i kończyć rozmowę, gdy trzeba, mimo że nie zawsze czyni to w sposób elegancki. Potrafi podtrzymać dyskusję na znany sobie temat potwierdzając zrozumienie, zachęcając innych do wypowiedzi itp.	Potrafi stosować ograniczony zasób spójników, by łączyć zdania w jedną spójną, zrozumiałą wypowiedź, choć w dłuższych wypowiedziach pojawiają się pewne „przeskoki” i zachwiania ciągłości.
B1+					

B1	Zna język wystarczająco dobrze, by sobie poradzić w większości sytuacji. Dysponuje wystarczającym zasobem słownictwa, żeby wyrażać własne zdanie – choć często z pewnym wahaniem i uciekając się do omówień – na tematy, takie jak rodzina, hobby, zainteresowania, praca, podróże, sprawy bieżące.	Stosuje dość poprawnie typowe zwroty i struktury związane z przewidywalnymi sytuacjami komunikacyjnymi.	Potrafi się wyrażać w sposób zrozumiały, mimo częstych przerw potrzebnych do gramatycznego i leksykalnego planowania wypowiedzi i poprawiania się. Jest to szczególnie widoczne w dłuższych formach spontanicznej wypowiedzi.	Potrafi nawiązywać, podtrzymywać i kończyć proste rozmowy na znane sobie tematy lub o własnych zainteresowaniach. Potrafi powtórzyć, co ktoś powiedział, by potwierdzić wzajemne zrozumienie.	Potrafi połączyć ciąg krótkich, wyraźnych, prostych elementów w spójną, linearną wypowiedź.
A2+					
A2	Stosuje podstawowe struktury zdań z zapamiętanymi zwrotami, wyrażeniami i formułami w celu przekazania ograniczonych informacji w prostych, codziennych sytuacjach komunikacyjnych.	Poprawnie używa niektórych prostych struktur, lecz ciągle popełnia podstawowe błędy.	Potrafi się wypowiadać w bardzo krótkich zdaniach, choć przerwy, falstarty i przeformułowania są nagminne w jego wypowiedziach.	Potrafi odpowiadać na pytania i reagować na proste wypowiedzi. Potrafi wskazać, co rozumie, lecz rzadko potrafi zrozumieć tyle, by móc samemu prowadzić rozmowę.	Potrafi łączyć grupy słów takimi prostymi spójnikami, jak „i”, „lecz”, „dlatego że”.
A1	Dysponuje bardzo podstawowym zasobem słów i prostych wyrażen związanych z danymi osobowymi i pojedynczymi, konkretnymi sytuacjami komunikacyjnymi.	Wykazuje ograniczone opanowanie kilku prostych struktur gramatycznych i wzorów zdaniowych.	Potrafi wypowiadać bardzo krótkie, pojedyncze, częściowo wyuczone wcześniej zdania; potrzebuje przy tym czasu na dobieranie słownictwa, artykulację mniej znanych słów lub upewnianie się co do właściwego zrozumienia.	Potrafi formułować pytania dotyczące danych osobowych i odpowiadać na podobne. Potrafi prowadzić prostą rozmowę, lecz skuteczność komunikacji zależy całkowicie od częstego powtarzania, parafrazowania i korygowania wypowiedzi.	Potrafi łączyć słowa lub grupy słów prostymi spójnikami, jak „i” czy „potem”.